

О 65. ГОДИШЊОЈ ИЗЛОЖБИ СУЛУВ-А – ДАНАС И ОВДЕ

Савез Удружења ликовних уметника Војводине је у 2020. години обележио више важних јубилеја – 75 година деловања Удружења, 50. година постојања удружењске галерије (која је од 1968. године у садашњим просторијама на Булевару Михајла Пупина), а актуелна годишња изложба СУЛУВ-а је 65. по реду. Сви ови бројеви, не само календарски, упућују на дугогодишњу присутност, рад и значај једне уметничке институције. Јер, седамдесетпетогодишње деловање војвођанског уметничког удружења указује на значај, важност и потребу уметности у друштву – у различитим етатистичким концептима и социјалним околностима. Никако не треба заборавити да су чланови СУЛУВ-а још од раних педесетих година дали значајан допринос борби против *социјалистичког реализма* супротставивши се аутентичним ликовним аргументима насилном уплитању политике у уметност; да су изналазили методе модернизације уметности која је била један од повода за преображај друштвених односа током шездесетих и седамдесетих; да су *ухватили корак* са раним постмодернистичким манифестацијама у интернационалном покрету *уметности осамдесетих*; да су се рационалистичким, постконцептуалним, геометријским и конструктивистичким принципима *уметности деведесетих* супротставили атмосфери хаоса и деструкције којом је била обележена последња деценија прошлог столећа. Коначно, после 2000. присуствујемо процесима изналажења релевантног одговора новом концепту света у доба разуларевог либералног капитализма и опште медијализације света. Заправо, СУЛУВ је показујући властиту виталност перманентно потврђивао да је уметност и те како потребна друштву, да је важна и значајна за његово смислено постојање и деловање.

Дуго година су највидљивију потврду истрајног деловања овог уметничког удружења презентовале традиционалне годишње изложбе СУЛУВ-а. На тим поставкама је сагледавана актуелна продукција у војвођанским уметничким радионицама. Нажалост, током протеклих деценија у нашем окружењу, у временима ненаклоњеним уметности, ове и овакве изложбене манифестације су занемарене. У медијском информативном друштву – запостављена је информација о деловању *квалификоване* уметничке популације. Занемарено је коректно праћење свеобухватне удружењске продукције која је могла да пружи збирни увид у деловање уметника, а што би допринело бољем сагледавању, акцендовању и систематизовању релевантних остварења блиских карактеру и сензибилитету света у коме живимо. Тим пре што су, након агресивне и свеопште глобалне медијализације, наметнути нови односи у уметности, поготово у њеној иновираној визуелно-ликовној конституцији. Сликарство је престало да буде водећи визуелни језик, јер су сензибилитету савременог човека постале ближе (и пријемчивије)

неке друге и другачије слике. На сцени је нови визуелизам, заснован на техницизму, на дигиталним (и дигитализованим) сликама у којима се често губе границе између реалног и виртуелног света.

Ипак, то и такво стање никако не умањује значај уметности у актуелном тренутку. Ововременска технологија је, колико год наметнута – толико и општеприхваћена јер уноси мноштво погодности у живот савременог човека. Но, наш данашњи свет је ипак пун парадокса. Током почетних деценија XXI века показало се да бесни капитализам заснован на *филозофији долара* спроводи немилосрдну употреба човека. Крупни капитал је бескрупулозан – човек је сведен на потрошни ресурс, а на светској сцени је процес свеобухватне дехуманизације. Узрок те занемарености *човекове душе која вечно њаши* (Сомбати Балинт) свакако је у чврстој синтези капиталистичке и технолошке моћи. Уз то, захуктала наука, најчешће корумпирана средствима крупног капитала, све више је усредсређена ка роботици којом ће се замењивати *људски ресурси* и ка стварању хуманоидних и интелигентних робота. Тако ће човеков род поново бити запитан о властитом постојању и идентитету. У сваком случају предстоји нам неугодни осећај *голине језе* који се јавља при сусрету човека са хуманоидним роботом.

Како у тим и таквим околностима реагују уметност и уметници?

Уклапајући се у процес глобалне медијализације савремена уметност користи технолошке тековине, њену свеобухватну инфраструктуру (*network*), њену информацијску презентативност и засебну медијску филозофију. Транзиција од класичних ка новотехнолошким и дигиталним медијима континуирано се одвијала од времена прекретнице векова до данас, али ни у једном тренутку високотехнолошка уметност није преузела превласт на главној сцени наше уметничке савремености. Штавише, иако то може звучати парадоксално, феномен технолошко-медијске уметности на одређени начин потврђивао је релевантност класичних медија: сликарство, скулптура и графика су, и те како, у оптицају. У окружју свеprisутних електронских слика, поново јача дигнитет сензибилизираног *hand made* производа. Теоретичарка савремених уметничких пракси Дивна Вуксановић уверена је да се свеопштој дигитализацији уметност може и треба супротставити поступцима који подразумевају повратак телу/руци, дакле, директним људским гестом. Уз то, актери савремене уметности управо у времену доминације технолошких медија све чешће испољавају поново пробуђени порив да досегну идеале естетских и етичких вредности те савремени уметник (п)остаје стваралац од интегритета и ауторитета. При томе се термин естетско никако не може поистовећивати са означавањем лепог и угодног, него као синоним естетског система који се кроз уметност нуди модел за уређење света, док је етичка сугестија издејствована уметничким делом и те како потребна у окружју једног дехуманизованог света.

У том смислу треба посматрати и схватити експонате овогодишње 65. Годишње изложбе радова чланова СУЛУВ-а. У сваком случају дела 65 уметника различите генерацијске припадности и још различитијих уметничких схватања и опредељења, омогућавају одређену перцепцију стварности те бројна сагледавања, анализе и закључке о нашем свакодневљу. У уметничком смислу на овој изложби се инсистира на прецизном дијагностицирању актуелног стања људске егзистенције, али и на персоналној дефиницији одговора уметника. А није ли управо то основна функција уметности данас и овде?

У оквиру 65. Годишње изложбе чланова СУЛУВ представило се 65 уметника, активних чланова СУЛУВ. Изложба је обухватила већину ликовних стваралаца Војводине и Србије, млађих и старијих генерација и постављена је у две галерије – Галерији СУЛУВ и Малом ликовном салону Културног центра Новог Сада, на Булевару Михајла Пупина, у Новом Саду, од 21. децембра 2020. до 22. јануара 2021.

65. Годишња изложба чланова СУЛУВ, објединила је и представила стваралаштво великог броја својих чланова, различитих генерација, националности и личних поетика, настало у претходне три године. Годишња изложба чланова СУЛУВ установљена је 1951. године и представља значајну традиционалну манифестацију која је кроз деценије омогућавала годишњи преглед савременог стваралаштва еминентних уметника, као и оних младих и неафирмисаних, активних чланова Удружења. Оно што овогодишњу изложбу између осталог чини веома значајном јесте чињеница да је последња 64. Годишња изложба одржана 2016. године, након чега је настала пауза од неколико година услед недовољних могућности за реализацију овако комплексног догађаја. Из тог разлога иницијатива за поновно враћање Годишње изложбе чланова СУЛУВ у редовни програм представља веома значајан моменат за даљи рад Удружења, нарочито у годинама када Удружење обележава велике јубилеје континуираног вишедеценијског рада у области културе и ликовне уметности. Поновно увођење манифестације као што је 65. Годишња изложба чланова СУЛУВ у програмски репертоар Удружења означава још један трансформисани поглед на културно наслеђе и културни идентитет, али и отварање поља за преиспитивање традиционалних форми уметничке презентације, као што су ревијалне изложбе, њиховог значаја и проналажење модела којим би се те форме интегрисале у савременом уметничком контексту.

УЧЕСНИЦИ:

Милица Денковић, Марија Јевтић Дајић, Лили Буњик-Ерос, Владимир Станковић, Лазар Марковић, Дуња Недељковић Серафин, Маја Ердељанин, Небојша Милијашевић, Маријана Прентовић, Соња Бојанић, Биљана Јевтић, Наташа Паниан, Предраг Ковачић, Сима Гуцунски, Борислав Николић, Вања Новаковић, Драгутин Јегдић, Исидора Чобан, Тамара Драган, Зорана Ђаковић, Душан Савковић, Владо Њаради, Ана Ивић, Ана Вртачник, Даница Митровић, Љиљана Јевтић Илић, Милан Василић, Јасна Гулан Ружић, Александар Обровски, Соња Боруш, Ванчо Христов, Дамјана Јокић, Ђорђе Живић, Милош Станојев, Сања Жигић, Тамара Вајс, Милорад Миша Цветичанин, Татјана Мартички, Милена Цветковић, Ирена Ковач, Александра Решњак Пешић, Ивана Бјелица, Дејан Живковић, Јозеф Клаћик, Алена Клаћикова, Тијана Холперт, Растко Стефановић, Милица Дукић, Вера Танасић, Михал Ђуровка, Дејан Крстић, Гордана Казимировић Јанков, Зоран Булатовић, Марта Киш Бутерер, Драган Јанков, Јелена Бадњевац Ристић, Трајан Тодоран, Милан Живановић, Владана Молдован, Георги Јосифов, Соња Ардан, Владимир Илић, Тања Перуновић, Љиљана Војводић, Јасмина Кнежевић.